

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל

השירה והתורה

לפרשת וילך (על פי שיעורים של הרב אמנון בזק והרב יונתן גרוסמן)

1. דברים ל"א, ט: "ויכתב משה את התורה הזאת ויתנה אל הפהניס בני לוי"
2. דברים ל"א, י-יא: "ויצו משה אותם לאמר - מקץ שבע שנים במעד שנת השמטה בחג הסכות: בבוא כל ישראל לראות את פני ה' א-לוהיך במקום אשר יבחר, תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל באזניהם".
3. משנה סוטה מא ע"א: "וקורא מתחילת 'אלה הדברים' עד 'שמע', ו'שמע', 'והיה אם שמוע', 'עשר תעשר', 'כי תכלה לעשר', ופרשת המלך, וברכות וקללות, עד שגומר כל הפרשה".
4. דברים ד', מד-מה: "וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל: אלה העדות והחקים והמשפטים אשר דבר משה אל בני ישראל בצאתם ממצרים"
5. דברים כ"ז, ב-ג: "והיה ביום אשר תעברו את הירדן אל הארץ אשר ה' א-לוהיך נתן לך - והקמת לך אבנים גדולות ושדת אתם בשיד: וכתבת עליהן את כל דברי התורה הזאת בעברך..."
6. דברים כ"ז, כו: "ארוור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם..."
7. דברים כ"ח, נח: "אם לא תשמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת הכתובים בספר הזה, ליראה את השם הנכבד והנורא הזה, את ה' א-לוהיך".
8. דברים י"ז, יח: "וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר" "למען ילמד... לשמר את כל דברי התורה הזאת..."
9. דברים ל"א, טז-יט: "ויאמר ה' אל משה - הנך שכב עם אבתיך, וקם העם הזה וזנה אחרי א-לוהי נכר הארץ... וחרה אפי בו ביום ההוא ועזבתים, והסתרתני פני מהם והיה לאכל... ועתה פתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם, למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל".
10. דברים ל"א, ל: "וידבר משה באזני כל קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תמם"
11. דברים ל"ב, מד: "ויבא משה וידבר את כל דברי השירה הזאת באזני העם..."
12. דברים ל"א, יט-כא: "ועתה פתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם, למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל: כי אביאנו אל האדמה אשר נשבעתי לאבותינו, זבת חלב ודבש, ואכל ושבע ודשן, ופנה אל א-לוהים אחרים ועבדום ונאצוני והפר את בריתי: והיה כי תמצאן אתו רעות רבות וצרות - וענתה השירה הזאת לפניך לעד כי לא תשכח מפי זרעו..."
13. דברים ל"א, כד-כו: "ויהי ככלות משה לכתב את דברי התורה הזאת על ספר עד תמם: ויצו משה את הלויים... לקח את ספר התורה הזה, ושמתם אותו מצד ארון ברית ה' א-לוהיכם והיה שם בך לעד: כי אנכי ידעתי את מריך ואת ערפך הקשה, הן בעודני חי עמכם היום ממרים היתם עם ה', ואף כי אחרי מותי".
14. דברים ל"א, כח-כט: "הקהילו אלי כל זקני שבטיכם ושטריכם, ואדברה באזניהם את הדברים האלה ואעידה בם את השמים ואת הארץ: כי ידעתי אחרי מותי כי השחת תשחתון, וסרתם מן הדרך אשר צויתי אתכם, וקראת אתכם הרעה

22. דברים ל' טו-יט: "ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב, ואת המות ואת הרע" "ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך" 23. דברים ל"א, כח-כט: "הקהילו אלי את כל זקני שבטיכם וש'טריכם, ואדברה באזניהם את הדברים האלה ואעידה בם את השמים ואת הארץ: כי ידעתי אחרי מותי כי השחת תשחתון, וסרתם מן הדרך אשר צויתי אתכם..." 24. דברים ל"ב, א: "האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי". 25. דברים ד', כה-כו: "כי תוליד בנים ובני בנים ונושנתם בארץ, והשחתם ועשיתם פסל תמונת כל ועשיתם הרע בעיני ה' א-לוהיך להכעיסו: העידתי בכם היום את השמים ואת הארץ כי אב' תאבדון מהר מעל הארץ אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה, לא תאריכון ימים עליה כי השמד תשמדון". 26. דברים ל', יט: "העידתי בכם היום את השמים ואת הארץ, החיים והמות נתתי לפניך - הברכה והקללה, ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך". 27. החזקוני: "את השמים ואת הארץ - הן לטובה והן לחילוף: אם תשמרו מצוות - ונתתי גשמכם בעתם ונתנה הארץ פריה, ואם תעברו מצוותי - יד העדים תהיה בכם בראשונה, כדכתיב: ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה" 28. רש"י ל"ב, א: "ולמה העיד בהם שמים וארץ? אמר משה: אני בשר ודם, למחר אני מת. אם יאמרו ישראל: לא קבלנו עלינו הברית - מי בא ומכחישם? לפיכך העיד בהם שמים וארץ, עדים שהן קיימים לעולם. ועוד, שאם יזכו - יבואו העדים ויתנו שכרם, הגפן תתן פריה, והארץ תתן יבולה, והשמים יתנו טלם. ואם יתחייבו - תהיה בהם יד העדים תחלה: 'ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה', ואחר כך - ואבדתם מהרה על ידי האומות".

באחרית הימים כי תעשו את הרע בעיני ה' להכעיסו במעשה ידיכם". 15. דברים ל"ב, מה-מז: "ויכל משה לדבר את כל הדברים האלה אל כל ישראל: ויאמר אלהם - שימו לבבכם לכל הדברים אשר אנכי מעיד בכם היום, אשר תצונם את בניכם לשמור לעשות את כל דברי התורה הזאת: כי לא דבר רק הוא מכם כי הוא חייכם, ובדבר הזה תאריכו ימים על האדמה אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה". 16. דברים ל"א, כא: "והיה כי תמצאן אתו רעות רבות וצרות - וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו" 17. דברים ל"א, יז: "ואמר ביום ההוא - הלא על כי אין א-לוהי בקרבי מצאוני הרעות האלה" 18. ל"ב, מד-מו: "ויב' משה וידבר את כל דברי השירה הזאת באזני העם, הוא והושע בן נון: ויכל משה לדבר את כל הדברים האלה אל כל ישראל: ויאמר אלהם - שימו לבבכם לכל הדברים אשר אנכי מעיד בכם היום, אשר תצונם את בניכם לשמור לעשות את כל דברי התורה הזאת". 19. התורה והשירה כרוכות זו בזו באופן מפתיע בפרקים ל"א-ל"ב: **התורה:** כתיבתה והציווי לקוראה במעמד הקהל (ל"א, ט-יג). **השירה:** כתיבתה, מעמדה כ"עד" ומשמעותו (ל"א, טז-כג). **התורה:** מיקומה, מעמדה כ"עד" (ל"א, כד-כו). **השירה:** הפתיחה, תוכן השירה והסיום (ל"א, כח-ל"ב, מד). **התורה:** אזוהרה על חובת שמירתה (ל"ב, מה-מז). 20. דברים ל', א-ג: "והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה, אשר נתתי לפניך, והשבת אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך ה' א-להיך שמה. ושבת עד ה' א-להיך ושמעת בקלו, ככל אשר אנכי מצוך היום ונניך בכל לבבך ובכל נפשך. ושב ה' א-להיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' א-להיך שמה". 21. דברים ל"ב, כו-כז: "אמרתי אפאיהם אשביתה מאנוש זכרם, לולי כעס אויב אגור, פן ינכרו צרימו פן יאמרו ידנו רמה ולא ה' פעל כל זאת".